Zevende Jaer. Nr 11. Zaterdag, 17 Maert 1860.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschynt eens per week 's zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by M.-F. COLLÉE, boekdrukker en uitgever van dit blad, groote markt, n° 20, en by alle postdirecteurs.
Alle toezending van brieven, annoncen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement vooraf betaelbaer is bepaeld op 5 fr. per jaer.
» » » 3 fr. per half jaer.
Een blad afzonderlyk. . . . . 20 centimen.
De aenkondigingen, per drukregel. . . . . 15 »
De reklamen » . . . . . 25 »

By het zenden van aenkondigingen is eenieder verzocht duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laetste, voor verscheidene achtereenvolgende keeren gegeven genieten voordeeliger conditiën.

TONGEREN, DEN 17 MAERT.

Afschaffing der octrooi-regten.

M. Frère, minister van financiën, heeft in eene der laetste zittingen van de Kamer een wetsontwerp van het grootste belang voorgedragen, te weten, de afschaffing der octrooi-regten die aen de poorten der steden voor inkomregt moeten betaeld worden.

M. Frère heeft terzelver tyd de middelen aengeduid door dewelke men de afgeschafte regten in de gemeente kasten zal vervangen. Men zal in eene mael aen de grenzen van het land betalen de regten die nu in twee mael betaeld worden op de wynen en op den vreemden brandewyn. De steden zullen geene regten meer op den wyn ontvangen; de 13,50 die men te Tongeren betaelde voor een hektoliter wyn zullen nu aen het gouvernement moeten betaeld worden. Daeruit zal volgen dat de wyn in de landelyke gemeentens zoo hooge regten zal betalen als in de stad. De regten op het bier, den genever, den suiker en den koffy, zullen ligt verhoogd worden en gedeeltelyk aen de gemeentens afgestaen. De steden zullen den zuiveren opbrengst van den post genieten.

De minister van finantiën heeft het wetsontwerp door eenige uitleggingen doen voorafgaen; onze lezers zullen ze met belang volgen:

« De oktrooijen, zegde de spreker, zyn een kanker onzer samenleving; het kwaed dat zy veroorzaeken, wordt dagelyks grooter en indien men er geen acht op slaet, zal de wond ongeneesbaer worden.

» De oktrooijen hinderen de vrye werking van handel en nyverheid; zy maken van al de gemeenten, waer ze bestaen, zoovele afgezonderde Staten, hunne douanen-linie hebbende, en welke een moeijelyker toestel vraegt dan dat hetwelk het gouvernement moet inrigten aen de grenzen van het ryk.

» Er bestaen op ons klein grondgebied 78 douanen-liniën van dit soort. De tarieven die op 136 soorten van koopwaren kunnen toegepast worden, bevatten:

» Invoer-regten;
» Expeditie-regten;
» Transit-regten, onder den naem van *passe-debout;*
» Entrepot-regten;
» Regten op de fabrikatie of extractie van zekere voortbrengsels in de gemeente zelve;
» En eindelyk de zegel regten:
» De meeste der gemeenten hebben eenen ring van muren en grachten, en het is verboden daer binnen te komen, tenzy langs eene daertoe aengewezene poort. Eenige gemeentens hebben zelfs eene dubbele douanen-linie uitgevonden, zoo er in de gemeente zelve, een voorbehouden grond is waer men niet kan cirkuleren met koopwaren, aen regten onderworpen, hetzy van dokumenten voorzien.

» De persoonlyke vryheid is zonder ophouden blootgesteld aen min of meer ernstige aenvallen. Een deel der bevolking geeft zich over aen de smokkeling en dien ten gevolge ontstaet daerin een gedurig zedebederf en verachting der wetten. De oktrooijen brengen tusschen de gemeenten tegenovergestelde belangen te weeg, zoodat deze een wezenlyken tariefoorlog onderhouden.

» De oktrooijen zyn maer mogelyk als de voorwerpen van eerste noodzakelykheid belast worden; — graen, brood, vleesch, visch, brandwaer brengen het meeste aen de steden op — dat is te zeggen, dat deze belastingen het zwaerste wegen op de werkzame klassen der samenleving.

» Voor den buiten zyn de oktrooijen een zware last: door de landbouw-produkten te belasten belet men er het verbruik van, ten nadeele van den landbouwer. Deze, als hy levensmiddelen naer de stad brengt, moet het voorschot doen van de regten, om ze later, als hy kan, terug te winnen op hetgeen hy verkoopt; maer de konkurrentie die hy op de merkt ontmoet, dwingt hem somtyds den betaelden impost te laten vallen.

» Dat is niet alles voor den buitenmensch; deze, als hy maer door de stad wil trekken is onderworpen aen formaliteiten en taksen. Komt hy in de stad, gebruik hy er iets, een glas bier of jenever, koopt hy een van die duizende voorwerpen die hy in de stad kan koopen, dan betaelt hy eene belasting ten profyte van de gemeente, zonder dat hy deelt in de voordeelen, welke deze belasting te weeg brengt.

» Dat is misschien een der onregtveerdigste en hatelykste karakters van dat soort van belasting. Ook heeft men langs alle kanten de afschaffing ervan gevraegd. Sedert twaelf of vyftien jaren duren de manifestatiën voort. De dagbladen, de overheden, de gemeente- en provinciale raden, het gouvernement, de Kamers — ieder vraegt de afschaffing der oktrooi-regten. »

De kwestie was echter niet gemakkelyk op te lossen. Wie moest het initiatief nemen van die afschaffing — de gemeenten of wel het gouvernement? De eerste hebben niets gedaen, of beter gezegd, konden niets doen: — het gouvernement waegt het aen de Kamers die afschaffing nu voor te stellen.

Vele middelen om het te kort aen te vullen, dat door de afschaffing zou ontstaen, werden voorgedragen; doch het eene was al moeijelyker om toe te passen dan het andere. Ziehier echter wat het gouvernement voorstelt:

Er zou een fonds moeten gesticht worden ten profyte der gemeenten, en met dit doel heeft men in dit traktaat met Frankryk de fakulteit behouden om de regten, die thans op den wyn en den uitlandschen brandewyn geheven worden aen de poorten der steden, te heffen aen de grenzen zelven.

Wat dit regt opbrengt zou het eerste geld zyn voor het gemeentelyk fonds.

Op het bier is er een verschillend regt; het wordt verdeeld tusschen de oktrooijen van de stad en de accynsen van het land. Hier is het oktrooi hooger dan accyns, op een ander is het omgekeerd; in andere gemeentens bestaet het niet. Nu wil men voor allen en overal, eene gelyke belasting inrigten van 4 fr. per hektoliter, kuips inhoud. De voorbrengst is dubbel, dry of vierdubbel naer gelang de hoedanigheid van het bier, zoodat de vermeerdering maer *eene fractie van centiem* zal zyn voor het gewoon bier.

Men stelt hetzelfde voor in wat den genever aengaet; de vermeerdering van belasting zou *zes of acht centiemen* per liter beloopen.

De suiker, zoowel de riet- als de beetsuiker, betaelt ongelyke regten; de beet-, per 100 kil. betaeld 39 fr.; de rietsuiker 45 fr. De beet heeft veel uitbreiding genomen, en men stelt nu voor een *gelyk* regt voor de twee soorten in te rigten, namelyk 40 fr., hetgeen de opbrengst, die nu 4,500,000 fr. is, zou verhoogen met 700,000 fr.

Al die opbrengsten zyn nog niet voldoende, om het te kort aen te vullen dat de afschaffing zou te weeg brengen. In 1858 bragten de oktrooijen op 12 *miljoen* 376 *duizend vyf en tachtig fr.*

By het genoemde zal men nog voegen 75 p. c. van de opbrengst der invoerregten op den koffy, en eindelyk het tegenwoordig zuiver overschot op den briefpost, een inkomen, dat nu uitsluitend door de steden betaeld wordt: — zoodat men eene som bekomt van 14 *miljoen* fr. ter uitdeeling aen de gemeentens.

Maer wat zal er gebeuren met al die ambtenaers, welke nu het oktrooi bedienen?

Men stelt voor dat, gedurende de dry eerste jaren nadat de wet in voege is, de gemeenten 5 p. c. zullen heffen op hun toegekende deel in de 14 millioen, welk p. c. zal uitgedeeld worden aen het persooneel van het oktrooi, ten titel van tydelyke vergoeding.

Middelerwyl zullen die ambtenaers gebezigd worden

GESCHIEDENIS EENER KLOK.

(*Vervolg.*)

Lemasson was tegen de deur blyven staen.

De kardinael gaf hem een teeken van te naderen, en klonk eene bel die op de tafel stond; de deurwachter kwam binnen. — Jouvenet, zegde hem de kardinael, het gehoor is geëindigd.

Nadat de kerkvoogd een oogenblik Lemasson aenschouwd had, wiens vreesachtige houding hem scheen te vermaken, sprak hy hem aldus aen.

— Gy hebt dan gedingen voor het schatkamer-geregtshof?

— Hoe, Monseigneur, gy weet...

— Het ware wel aerdig dat ik niet zoude weten wat geheel de stad weet.

— Alsdan kent gy al de omstandigheden van het geding?

— Ik geloof het wel. Dezen morgen heb ik M. de Croimare gezien.

— Ho! ik dank u, M. de Croimare, zegde Lemasson stillekens.

— Wat denkt gy van myn bestendig schatkamer-geregt? Ondervindt gy dat het zoo regt oordeelt dan het oude schatkamer-geregt! Wel nu, ik lees het antwoord in uwe oogen. Het is wel natuerlyk, gy komt uw geding te winnen. Hadt gy somwylen deze zittingen vóór dezen dag bygewoond?

— Een of tweemael, Monseigneur, uit nieuwsgierigheid.

— Ha! ha! uit nieuwsgierigheid. Wel nu, welk uitwenkseel bragt de vereeniging van al deze roode tabbaerden op u voort? als het hof zitting houdt, wat zegt men in de geregtszael? Welke is de houding van het volk?

— Monseigneur! men luistert met aendacht en eerbied.

— Toonen de heeren der stad en de krygslieden den zelfden eerbied?

— Zy spreken stillekens en blyven blootshoofds regt staen voor het hof.

— God zy geloofd! zegde de kardinael zyne oogen tot den hemel heffende, de beschermer van het volk is gevonden!

Na eenige oogenblikken gezwegen te hebben, vervolgde hy:

— Laet ons nu van u spreken, Ik beken dat uw geding met Bertuccio my zeer bedroefd heeft. Het is een booze persoon, maer het is een bekwame werkman die ons nuttig ware geweest voor onze klok... Gy kent ongetwyfeld wel uw beroep; maer een werk van deze aengelegenheid vereischt beschouwende kennissen welke men slechts in Italië vindt. Welke gedaente moet men aen eene klok geven opdat zy zoo veel klank zoude hebben als dat het mogelyk is?

— Monseigneur, de klank der klok kan afhangen van hare gedaente en van haer gewigt; maer hy kan ook afhangen van de stoffe waermede zy gemaekt is. Voor het overige, wat de gedaente aengaet, wy hebben regels welke het gebruik gewettigd heeft.

— En kent gy deze regels?

— Zekerlyk, Monseigneur. De middellyn der klokhoedplaet moet de helft zyn van degene der geheele klok. In dit midden zal zy het octaef boven den klank der boorden of uiterste deelen luiden. Zoo moet ook de betrekking van de hoogte der klok met hare middellyn gelyk twaelf met vyftien zyn.

— En wat zou er gebeuren indien deze regels niet onderhouden werden?

— Er zou een groote wanklank kunnen uit volgen. De klank eener klok is geene enkele klank; het is eene samenstelling van de verschillige toonen gegeven door de verschillige deelen der klok, allen nogthans weggenomen door de grondtoonen die zyn: de klank harer uiterste deelen of boorden, een andere tusschenklank dje de derde toon is, en de klank der hoedplaet die aen het octaef van den eersten is. Indien deze regels niet wel onderhouden worden, deze volmaekte overeenkomst in al de toonen die de schoonheid van den klank der klok maekt, zal niet meer bestaen.

Naermate dat Lemasson sprak, bezag de kardinael hem met eene voldoening gemengd met verwondering.

— Ik wist niet dat gy al deze kennissen hadt. Maer antwoord my met openhartigheid: hebt gy vertrouwen genoeg in uwe bekwaemheden, in uwe ondervinding om alleen het gieten der klok te ondernemen? Ik voorkom u dat het een overgroot werk zal zyn, want ik wil dat zy veertig duizend ponden wege.

— Ja, Monseigneur. zegde Lemasson met bedaerdheid, ik verantwoord u voor den goeden uitslag, voor zoo veel de mensch meester van de gebeurtenissen kan zyn.

— Wel nu, de zaek is vastgesteld; gy zult alleen met het gieten der klok gelast zyn.

— Ho! ik dank u, Monseigneur. Ik zal my alleenlyk veroorloven nog eene bemerking aen Uwe Eminentie te doen. Ik zal eene groote hoeveelheid metael noodig hebben, want het is noodzakelyk de toevallige verliezen te voorzien die te dikwyls aenzienlyke gietingen hebben doen missen. Ik verzoek dan Uwe Eminentie al het noodzakelyke geld in myne beschikking te stellen, opdat ik my de stoffe en het hout welke ik noodig zal hebben zoude kunnen bezorgen. Ik vraeg Uwe Eminentie vergiffenis van op dit punt aen te dringen, maer ik weet dat haer schatmeester my niet bemint.

Hier deed de kardinael eene beweging van verwondering en van misnoegen.

— Hy houdt de beurssnoeren, en Uwe Eminentie die de schikkingen van den Staet en misschien van Europa in hare hand draegt, heeft te groote belangen te vereffenen om